KURJER WARSZAWSKI.

D. 31. Grudnia. — Rok 1847. Piątek. № 349. Jutro, IMIE JEZUS. NOWY ROK.

Znowu po przebiegu jednorocznego przeciągu czasu, kończy-
my w IMIE BOŻE pracę, pod wezwaniem tego Świętego Imienia
i na Jego większą chwałę codziennie rozpoczynaną, a z kończą-
cym się w dniu dzisiejszym rokiem 1847m przedstawiamy
Czytelnikom naszym zbiorowy przegląd zaszłych w nim wy-
padków.

Z powodu nastąpionych w tym roku zaręczyn J. C. W .Wiel-
kiego Xięcia KONSTANTEGO MIKOŁAJEWICZA z J. X. W. Xiężni-
czką ALEXANDRĄ SASKO-ALTENBURGSKĄ, *Warszawa* zaszczycona
została uroczystym wjazdem téjże Dostojnéj Narzeczonéj w d.
15 Paździerka r. b. odbytym; uszczęśliwionem także było mia-
sto nasze, obecnością NAJJAŚNIEJSZEGO PANA; J. J. C. C. W.
W. WIELKIEGO XIĘCIA CESARZEWICZA Następcy Tronu; Wielkiéj
Xiężnéj CESARZEWNÉJ; Wielkiego Xięcia KONSTANTEGO MIKOŁA-
JEWICZA; Wielkiego Xięcia MICHAŁA PAWŁOWICZA, Brata NAJ-
JAŚNIEJSZEGO PANA; Wielkiéj Xiężnéj HELENY PAWŁÓWNÉJ;
Wielkich Xiężniczek ALEXANDRY ALEXANDROWNÉJ i KATARZYNY
MICHAŁOWNÉJ; Xięcia MAXYMILIANA *Leuchtenbergskiego*, i Xię-
cia Fryderyka *Hessen-Kasselskiego*, Zięciów NAJJAŚNIEJSZE-
GO CESARZA i KRÓLA.

Kraj cały podzielał radość *Monarszą* z powiększenia się
N. RODZINY. W tym bowiem roku narodził się J. C. W. Wielki
Xiążę WŁODZIMIERZ ALEXANDROWICZ, trzeci Syn J. C. W. Wiel-
kiego Xięcia CESARZEWICZA Następcy Tronu; a dostojna Córka
N. CESARZA, J. C. W. Wielka Xiężna MARYA MIKOŁAJEWNA,
powiła J. C. W. Xięcia EUGENIUSZA MAXYMILIANOWICZA.

Nie na tych szczęśliwych wypadkach ograniczyła się radość
Rodziny miłościwie nam panującéj. J. C. W. Wielki Xiążę KON-
STANTY MIKOŁAJEWICZ doszedłszy wieku pełnoletności, wykonał
uroczystą przysięgę na wierność Panującemu i Ojczyznie.

Na mocy BREVE przez JEGO ŚWIĄTOBLIWOŚĆ Papieża PIUSA IX
wydanego, w całém Królestwie odprawiony był 21-*dniowy Ju-*
bileusz na uproszenie pomocy BOSKIÉJ, dla nowego Następcy
PIOTRA ŚWIĘTEGO. Wymowni Kapłani opowiadali słowo BOŻE,
a wierni z odwieczną pobożnością dopełniali warunków odpu-
stu. Wśród tych duchownych pobudek nieustawała gorliwość
o służbę BOŻĄ: przez ciąg całego roku Amatorowie we wszy-
stkich kościołach wykonywali religijne muzyki. Arcybractwo
nieustającej Adoracyi N. SAKRAMENTU, które w r. z. pomno-
żyło Nabożeństwa swoie, przez przybranie sobie za Patronkę
ŚWIĘTĄ WERONIKĘ *de Julianis*, usposabiało w zasadach religii
dziateczki, do godnego przystąpienia do pierwszéj Kommunii;
a uroczysty pierwszego przyjęcia CIAŁA PAŃSKIEGO obrzęd,
ze zbudowaniem wszystkich i pożytkiem dla drobnych latorośli
pokoleń następnych, w Kościele PP. *Sakramentek* miał miej-
sce. W r. 1847 wybudowany został Kościół we wsi *Siennicy*
Rożanéj, struktury gotyckiéj, — a Kościół parafialny w *Stu-*
dziennicznem odbudowany przez *Andruszkiewicza* włościa-
nina z wsi *Pawłowka;* — dopełniono reperacyę Katedry *Sando-*
mierskiéj kosztującą przeszło złp. 24,000; — X. Kanonik *Bober*
wyrestaurował własném staraniem i kosztem Kościół w *But-*
kowie Gub. Płockiéj. — Na reperacyę kościoła XX. *Bernar-*
dynów w *Opatowie* Rząd dozwolił zbierać składki w całym
kraju, a liczne dobrowolne ofiary na odbudowanie kapliczki
BOGA RODZICY w *Studziennicznem*, składane były przez
pobożnych w Redakcyi Kuryera; — otrzymana ztąd kwota, zło-
żoną została w Banku Polskim, do rozporządzenia właściwéj
Władzy. Zupełnego dokończenia restauracyi kościoła Panien
Wizytek w bieżącym miesiącu szczegółowy opis umieściliśmy.
W tym roku także rozpoczęty w r. z. Szpital i Kaplica Siostr
Miłosierdzia pod wezwaniem Śtego ALEXANDRA w *Wilanowie*,
poświęcone zostały.

Uroczyste zawsze 50-*letnie Jubileusze* Kapłaństwa w roku
upłynionym obchodzili: W. JX. Andrzéj *Gościcki* Proboszcz
z *Turobina*, Kanonik Koll. Zamojskiéj; W. JX. Jan *Kucz-*
kowski Proboszcz w *Służewie;* i W. JX. Franciszek Michał
Łopuski Kapłan Zgromadzenia XX. Missyonarzy. — Z doszłych
do naszéj wiadomości obchodów *złotego wesela*, wspomnieliśmy
w swoim czasie kilka. Oby ich więcéj ieszcze w r. 1848 Kurjer
mógł naliczyć!

Mieszkańcy tutejszego kraju nie przestawali i w r. b. dawać
licznych przykładów dobroczynności, przez hojne zapisy i daro-
wizny, na cele pobożne i wsparcie ubóstwa czynione. Z tych
znaczniejsze były: Xdza Jana Hilweryka *de Jesterheim* około
80,000 złp.; Hrabiny Rozalii z Lubomirskich *Rzewuskiéj* dla
Xięży Pijarów w Opolu złp. 20,000; Kornelii z Bachnickich
Podczaskiéj złp. 20,000 dla Kościołów w Lublinie: Wojciecha
Beyer dla Instytutu Śgo KAZIMIERZA złp. 14,000; Michała *Nie-*
mirycza złp. 12,000; jak niemniéj: JX. Biskupa Płockiego *Pa-*
włowskiego; Xiędza Szymona *Bagińskiego*; Wojciecha *Bieli-*
ckiego; Emiliana *Cieleckiego*; X. Antoniego *Dietrich* Dzieka-
na; X. Józefa *Dobrowolskiego* Kanonika Lubelskiego; Reginy
Danielewicz; Agnieszki z Borzęckich *Dąbrowskiéj*; Wojciecha
Dobrowolskiego: X. Jakoba *Góreckiego;* Franciszka *Kapi;*
Nikity *Kirejewskiego;* Morytza *Lesser;* Wiktoryi z Suche-
ckich *Przeradzkiéj;* Elżbiety *Podbielskiéj;* Maryanny z Cien-
skich *Pokoszewskiéj;* Małgorzaty *Palińskiéj;* Józefy z Wi-
ktorów *Raczyńskiéj;* Ignacego *Romanowicza;* X. Bartłomieja
Sobolewskiego; Xiędza Jana Nepomucena *Spinek;* Mikołaja
Szuwalskiego; Józefa *Sokołowskiego;* Maryi z Przezdzie-
ckich Hr. *Tyzenhaus;* Symforyana *Trzcińskiego;* Karoliny
z Kuszlów *Wężykowéj;* Karola *Woszyńskiego;* Tekli z Wa-
lewkich Hr. *Walewskiéj;* Maryanny z Humieckich *Żmijew-*
skiéj. — Xiądz Kazimierz Saryusz *Stokowski* darował dobra
Lipów Szpitalowi Siostr Miłosierdzia w *Sandomierzu*, a daro-
wiznę Heleny *Chrapowickiéj* przeszło 10,000 złp. wynoszącą,
Rada Główna Instyt. Dobr. rozdzieliła w r. b. pomiędzy 74
ubogich.

Równie obfite dla ludzkości owoce przyniosły: zwykłe kwe-
sty wielko-tygodniowe, widowisko w Teatrze Wielkim na
Szpitale (z którego było dochodu 3,000 zł.); takież widowisko
dane w Marcu na fundusz dla okrycia i utrzymania żebractwa
aż do wiosny; bal w salach redutowych na korzyść ubogich
pod opieką Towarz. Warsz. Dobr., (dochód złp. 10,000); kon-
certa w Resursie Kupieckiéj, na dochód Sierot w Towarzyst.
Dobroczynności i na Zupę Rumfordzką; bal w Nowéj Resur-
sie na dochód Domu Przytułku ubogich Parafii Ewangielicko-
Augsburskiéj; starannie urządzona Wystawa Kwiatów i ogro-
dowizn w Ogrodzie Saskim, na Instytut moralnie zaniedbanych
dzieci. Urządzono także Loteryę fantową na korzyść wsty-
dzącéj się nędzy i osierocone Panienki, zostające pod opieką
Arcy-bractwa Nieustającéj adoracyi NAJŚWIĘTSZEGO SA-
KRAMENTU.

I inne miasta Królestwa nie dały się uprzedzić stolicy w
niesieniu ulgi cierpiącéj ludzkości: W *Kaliszu* były koncerta,
bal na dochód Szpitalu Starozakonnych i Teatr amatorski,
który przyniósł 6,000 złp. dochodu; — w *Radomiu* liczne roz-
dane Skarbonki dla zbierania ofiar; — w *Kielcach* był Kon-
cert i Teatr Amatorski; — w *Mińsku* Loterya fantowa; —
w *Łowiczu*, *Kutnie*, *Piotrkowie*, *Radomsku*, *Łomży*, teatra

amatorskie i bale; — a w *Sieradzu* P. *Okoński* odstąpił dochód z jednéj reprezentacyi na Szpital miejscowy. — Xięża *Bernardyni* w *Józefowie* nad Wisłą otrzymali od Rządu pozwolenie zbierania składek dobrowolnych w całym kraju na reperacyę ich Klasztoru. — Towarzystwo Dobroczynności i w tym roku także powiększyło okres swoich wpływów przez wspieranie liczniejszéj ludności ubogiéj. Szczegółowe sprawozdania z działań tego Towarzystwa miesięcznie są umieszczane w piśmie naszém.— Również ważne zapowiada owoce rozkrzewiające się ciągle Towarzystwo Wsparcia podupadłych Artystów muzycznych, którego Założycielem i życzliwym Opiekunem, był zgasły w r. b. L. A. *Dmuszewski.* — Dwie ważne Instytucye, Dyrekcya Ubezpieczeń i Kassy Oszczędności, z których ostatnia od lat kilku dopiero na ziemi tutejszéj zaszczepioną została, rozwijając się bez przerwy, do jednego celu dążą; pierwsza zachowuje mienie majętnych, strzegąc je od zupełnego zniszczenia; druga oszczędza grosz ciężko pracującym, podając im sposób zachowania potrzebnéj na starość zapomogi. Znakomita summa jaką Kassa Oszczędności w *Warszawie* dzisiaj już rozrządza, świadczy jak wielkie zaufanie w niższéj klassie społeczeństwa, instytucya ta zyskała.

Z łaski OPATRZNOŚCI, *Warszawa* uchronioną była w r. b. od takiego wylewu *Wisły* któryby znaczne szkody zrządził nadbrzeżnym mieszkańcom; — nie obeszło się wszakże bez klęsk pożaru w kraju. — Zaradza temu wyż wspomiana Dyrekcya Ubezpieczeń; a dla wsparcia pogorzelców miasta *Tarnogrodu* w Pow. Zamojskim, i *Pińczowa* w Pow. Stopnickim, za zezwoleniem JO. X. Namiestnika zbierane były składki. — Z Rozkazu N. PANA zbierano także dobrowolne ofiary na pogorzelców miasta *Bukarestu.*

Liczne były nagrody, któremi N. PAN, to za gorliwą służbę, to za znakomite czyny ludzkości mieszkańców kraju tutejszego w ciągu r. b. obdarzać raczył. Do tych zaszczytnych odznaczeń, należy dar przez JO. Xięcia Namiestnika nie dawno otrzymany, a którym N. PAN zwiedzając arsenał *Kijowski*, dostojnego Xięcia uczcić raczył. Darem tym są trzy chorągwie nadane niegdyś temu samemu Pułkowi *Orłowskiemu*, który dzisiaj nosi imie Pułku JO. Xięcia Warszawskiego.

W r. b. ogłoszonym został nowy Kodex kar głównych i poprawczych, oraz Ustawa przechodnia, których moc obowiązująca w Królestwie *Polskiém* z dniem jutrzejszym rozpoczyna się. — Dla zapewnienia handlowi i przemysłowi tem skuteczniejszéj opieki Rządu, z postanowienia Rady Administracyjnéj utworzoną została przy Kommissyi Rządowéj Spraw Wew. i Duch., Rada Przemysłowa. — Celem pomnożenia środków cyrkulacyjnych, Bank Polski wypuścił w r. b. w obieg Bilety jedno-Rublowe, a dla ułatwienia mieszkańcom Królestwa wymiany assygnat i biletów depozytowych Cesarstwa, których wycofanie z kursu jest zarządzone, JO. Xiążę Namiestnik upoważnić raczył Kassę Banku do téj wymiany aż po dzień 12 Stycznia r. p. 1848. — W r. b. dopełnione zostało 3cie siedmioletnie dołączenie Kuponów do Listów Zastaw. Tow. Kred. Ziemskiego. — Środki kommunikacyj na drodze ciągłego będące postępu, rozszerzyły się jeszcze przez pomnożenie biegu poczt i otwarcie oddziału drogi żelaznéj od *Częstochowy* do stacyi *Ząbkowic*, o półtrzeciéj tylko mili od granicy i dróg żelaznych zagranicznych odległéj. — W ciągu roku 1847 przyjechało i wyjechało do *Warszawy* koleją żelazną osób przeszło 200,000, a liczba tych co odbyły podróże na punktach pośrednich między *Ząbkowicami* a *Warszawą*, jest daleko znaczniejsza. — Uprzywilejowane statki parowe Inżeniera *Guibert* rozpoczęły już żeglugę; sprowadzone dotąd dwa, to jest statek holujący Xżę Warszawski i yacht podróżny *Wisła*, odbyły kilka mniejszych przejażdżek i ostatnio podróż do *Gdańska*. — Staraniem Magistratu miasta *Warszawy* urządzonych zostało 6 statków przy moście do przewozu przez *Wisłę* na przypadek rozebrania mostu.

Liczba wznoszących się domów w *Warszawie*, nie przestała wzrastać w r. b., a dla zapewnienia tym więcéj piękności i bezpieczeństwa miasta, Rada Administracyjna, do znaczniéj ilości ulic rozciągnęła exystujące rozporządzenia zabraniające budowli drewnianych. — W r. b. otworzony został, w ciągu kilku miesięcy wzniesiony wspaniały *Zakład Wód Mineralnych* Sztucznych *Dra Struve*, w Ogrodzie *Saskim*, i już kilkaset osób używało jego wód uzdrawiających. — Wystawione z Rozkazu N. PANA Łazienki przy źródle wód mineralnych w *Ciechocinku*, poświęcone zostały przez X. *Beniamina* Prowincyała XX. Kapucynów. — W r. b. otworzono w Warszawie, rozpoczęty w r. z. wielki Bazar na Denasowskiém, *Sewerynowem* zwany, i urządzono z rozkazu JO X. Namiestnika na ulicy *Jerozolimskiéj* naprzeciw Dworca Kolei żelaznéj, targ dla sprzedaży produktów koleją żelazną przywożonych. — Położono kamień węgielny na nowo wznoszącą się budowę przy Domu Przytułku Ubogich i Sierot Starozakonnych. — Alumnat w *Tykocinie* fundacyi Krzysztofa *Wiesiołowskiego*, w wieku XVII, uzyskał nowe co do Zarządu w przyszłości przepisy.

Stan zdrowia mieszkańców *Warszawy* w tym roku był dosyć pomyślny, chociaż w jego początkach choroby tyfoidalne pomiędzy dorosłymi, a w drugiéj połowie szkarlatyny pomiędzy dziećmi, nie mało wybrały ofiar. Cholera BOGU dzięki jeszcze niepokazuje się wcale, a w PRZEDWIECZNYM nadzieja że może nas ominie. Gdyby jednak inną być miała wola BOGA, Rząd Opiekuńczy poczynił już wszelkie starania, aby tę klęskę o ile możności zmniejszyć i złagodzić. Już w tym celu rozesłane zostały po kraju całym przepisy tak dla Lekarzy jako i Urzędników Administracyjnych, a dla tych, którym sztuka lekarska jest obcą, podano przez stosowne ogłoszenia sposoby ratowanie siebie lub współbraci w téj chorobie, w któréj cały ratunek na pośpiesznym onego użyciu najwięcéj zależy.

Dziedzinę astronomii wzbogaciło w r. b. odkrycie dwóch nowych planet. *Iris* i *Flora*, powiększyły do 16 liczbę znajomych nam tego rodzaju ciał niebieskich. Jednocześnie w naukach lekarskich zastosowanie użycia *eteru* i *chloroformu* w przytępieniu chwilowém władz czucia, ważną sztuce chirurgicznéj i ludzkości przyniosło ulgę.

Uważany ze stanowiska rozwoju naukowego, rok 1847, zadowalające przedstawia rezultaty.—Na pierwotnéj stopie dokładnéj staranności wychodzi *Gazeta Rządowa* i *Policyjna*, a *Gazeta Warszawska*, *Codzienna* i nasz *Kuryer*, śmieją liczyć na dawne publiczności względy. — Każdy poszyt pism peryodycznych z upragnieniem był oczekiwany; na poważnem biórku badacza i w uroczéj atmosferze salonów Dam naszych, znajdziesz *Pamiętnik Religijny*, *Bibliotekę Warszawską*, *Przegląd Naukowy*, *Magazyn Powszechny* i *Mód*, *Tygodnik rolniczy i literacki*, *Kmiotka*, *Roczniki gospodarstwa krajowego*, *Pamiętnik i Tygodnik lekarski.*—Czytanie dzieł poszytowych i tomowych uprzyiemniało rodzinne wieczory,—tu nie bez rzetelnéj roskoszy i korzyści czytano poetyczne dzieje *Krzyżaków*, tam dzieje *Jana III*, *Historyę Zgromadzeń Prawodawczych* we *Francyi*, tudzież *Historyę Konsulatu* i *Cesarstwa Thiersa.*—Tu znowu poważniejsze ustępy *Dzwonu literackiego* przeplatano krotofilną rapsodyą utalentowanego Chirurga Filozofii, a w *Marcinie podrzutku* i *Siedmiu Grzechach* podziwiano niepospolitą zręczność jednego z najsłynniejszych romansopisarzy francuzkich. Kalendarzy również przybyło, a między niemi *Kalendarzyk Informacyjno-kieszonkowy* i *Kalendarzyk* dla *Dzieci* St. *Jachowicza.* Z resztą wszystkie inne tak polskie, jako i niemieckie *Hindemitha* i

L. T. *Tripplina*, z równem staraniem iak lat poprzednich wydane zostały.

W niniejszem napomknieniu aczkolwiek porywczem, nie możemy pominąć ważnieyszych dzieł, które z pod tłoczni tuteyszych wydawców wyszły: *Przegląd historyczny Panowania Nayiaśnieyszego* Cesarza MIKOŁAJA I, *Ustryałowa*, w dwóch polskich przekładach *Dubrowskiego* i *Kumelskiego*. *Codex Diplomaticus* Leona Rzyszczewskiego i Muczkowskiego tom II.— *Wykład Nauk* przeznaczony do pomocy w domowem wychowaniu Panien, przez Żmichowskę,— *Pieniądze Piastów* Stronczyńskiego,—*Czyste westchnienia do Boga*,— *Wiadomość o sztukach pięknych* Sobieszczańskiego,— Przekład dzieła Humbolta *Kosmos*, —*Dykcyonarz* Rossyjsko-Polski Administracyjno-Sądowy Dubrowskiego, a nareszcie 4ty tom Bajek i powieści i 3ci Pamiątki dla Eryczka, które to dzieła wyszły z pod pióra Stan. *Jachowicza*, co słusznie jak niegdyś *Berkę*'j we Francyi, zasłużył na miano przyiaciela dzieci.

Uczeni Królestwa Polskiego otrzymali w tym roku zaszczytne wezwanie do uczestniczenia w pracach Towarzystwa Jeograficznego w *Petersburgu*, towarzystwa które od lat kilku zawiązane, pod prezydencyą J. C. W. Wielkiego Xięcia Konstantego Mikołajewicza zostaje. Mechanik J. A. *Staffel* z *Warszawy*, wynalazca machiny rachunkowéj, miał szczęście otrzymać od N. PANA tytułem nagrody summę Rsr. 1500.—We *Lwowie* Stany Galicyjskie łącznie z jednym z protektorów nauk, przeznaczyły nagrodę 500 zł. reń. i 100 czerwonych złotych, za napisanie najlepszéj grammatyki *języka polskiego*.

Z każdym rokiem świetniejszym staje się byt sceny naszéj, co roku powiększa się iéj repertoar, a nowe ukazujące się na iéj horyzoncie talenty, rokują również świetną przyszłość. W ciągu roku 1847, Teatr Wielki przedstawił trzy nowe Opery: Linda z *Chamounix* (Donizettego), *Monteki* i *Kapuletti* (Belliniego) i *Przysięga* (Merkadantego), z których dwie ostatnie znane nam iuż były w texcie włoskim, (pierwsza i trzecia tłumaczenia Artysty i Reżyssera J. S. *Jasińskiego;* druga J. B. *Wagnera);* wznowił również arcydzieło Mozarta *Don Żuan*. Z dram przedstawiono trzy oryginalne: *Izabella d'Aymonte* (Józefa Korzeniowskiego), *Zbydoscy* (wierszem Gorczyńskiego), i *Hrabia Monte Christo* (Karola Witte). Z tłumaczonych zaś: *Muszkietery* (tłumaczenia Florentyna Gwozdeckiego), *Chata w zaroślach* (tłumaczenia Art. Józefa *Komorowskiego*), *Szklanka Wody* (tłumaczenia Artysty i Reżysera *Jasińskiego)*, i *Zawieprzyce* (tłum. J. N. Kamieńskiego). Wznowiono komedyę Alex. Hr. Fredry *Przyiaciele*. Balet nowy *Hrabina* i *Wieśniaczka* układu *Turczynowicza*, wznowiony *Rycerz* i *Wieszczka*, i pełne pięknych tańców i obrazów *Panorama Neapolu*, i *Przybycie*, *Zabawa* i *Odiazd na kolei żelaznéj* (układu Dyrektora *Taglioniego);* niemniéj liczne Obrazy ruchome z żywych osób pierwszy raz u nas widziane, były daniną tegoroczną sztuki choreograficznéj. Zawsze z jednakiem ulubieniem i zajęciem przyimowane *Wesele w Ojcowie*, doczekało się w r. b. 250go i dalszych reprezentacyi. Teatr Wielki przedstawił ieszcze: *Co kto lubi* i *Wielki Kwodlibet*, złożone z dzieł różnych, oraz fraszki karnawałowe: *Na stacyi w Grodzisku*, *Karnawał w Rzymie* i *Ostatni Wtorek*.— Teatr Rozmaitości wzbogacił w tym roku repertoar swój licznemi dziełami oryginalnemi. Przedstawiono na nim komedye: *Zofia Przybylanka* (Hr. Fryder: *Skarbka*), *Majster i Czeladnik*, *Skąpiec rozkochany*, *Przyiaciołki*, (wszystkie trzy J. *Korzeniowskiego*), *Dwa Wychowania* (Józefa *Komorowskiego*), *Wielki Pan świeżéj daty* (pióra Amatorki), *Nienawiść wsi* (przez Ludwika z pod Wielunia), *Pan Stefan z Pokucia* monodram (Ładnowskiego); daléj wznowiono komedyę orygin. Hr. Fredry *Zrzędność* i *Przekora*, i przedstawiano tłumaczone: *Dawis czyli szczęście być waryatem*, *Zięć i Spekulant* (te dwie ostatnie są pracami Amatorek), *Szubry* (tłum. K. *Witte)*, *Kodex dla kobiet* (tłum. Pani Leontyny *Halpert)*, *Dway Bracia* (tłum. A. *Gelerta*), i *Chłopiec okrętowy* (tłum. Artysty i Reżysera Jasińskiego). Dobrze przyimowany *Spis Woyskowy*, doczekał się w tym roku 50go, a *Kto wie na co się przyda*, 100go przedstawienia. Ulubiona komedya oryg: *Lwy i Lwice* (Stan. Bogusławskiego) dla repertoaru naszego Teatru Rozmaitości napisana, z równem iak tu powodzeniem, ukazała się na scenie Krakowskiéj. Szkoły Śpiewu i Dramatyczna przy Teatrze Wielkim, przedstawiły iuż w tym roku Publiczności kilku uczniów i uczennic. Debiutowali: Panny Ludwika *Leśniewska*, *Waszkowska*, *Kozieradzka*, Marya *Fruzińska*, Panowie Adam *Ziołkowski* i *Unger*, w operze; a Panna *Strzelbicka* w dramacie. Pan *Szczepkowski* śpiewak Teatru Krakowskiego, zaliczony został w rząd artystów opery *Warszawskiéj*.—Sławny klarnecista *Blaes*, i żona jego śpiewaczka Eliza *Blaes* dali się słyszeć w naszem mieście.

Artyści sceny *Warszawskiéj* i w tym roku mieli szczęście występować w Teatrze Pomarańczarni w Łazienkach Królewskich, w obec N. PANA i Najdostojniejszéj JEGO Rodziny. W ogóle było przedstawień tego roku w Teatrze Pomarańczarni 5, w Amfiteatrze na Wyspie Łazienkowskiéj 2, w Teatrze Wielkim 222, w Teatrze Rozmaitości 183, Maskarad dano 8. Maskarady te urozmaicone różnemi pomysłami ściągały licznych zwolenników, i ściągać ieszcze będą nierównie liczniejszych bawiących się w rozpoczętym iuż karnawale. Do okazałych zabaw *Warszawy* liczą się bale obu *Resurs; Nowa*, to iest ta co późniéj istnieć zaczęła, obchodziła iuż w tym roku 20tą rocznicę założenia swego.

W dziedzinie muzyki pracowali gorliwie różni Artyści tutejsi; o tych pracach w miarę wyiścia, Kurjer donosił skwapliwie i nie przepomni w następstwie czynić wzmianki. Warszawianin Michał *Bergson* wsławia się za granicą iako kompozytor, a młody Artysta także z Warszawy *Wernik*, odznaczył się w Paryżu.

Nekrolog roku 1847 przedstawia długi szereg strat bolesnych. Zmarli w tym roku:

J. C. W. Arcy-Xiążę Józef Antoni Jan, Palatyn, Namiestnik i Jeneralny Kapitan w Węgrzech, Szwagier N. PANA. J. K. W. Xiąże Adam *de Würtemberg* b. Jenerał Leytnant Wojsk Cesarsko-Rossyjskich i Jenerał Adjutant Najjaśniejszego PANA. — Z duchowieństwa: X. Paweł *Straszyński* Biskup Augustowski; X. Mateusz *Jasiński* Kanonik Lubelski i Kielecki, Proboszcz Parafii Góra, b. Professor tutejszéj Akademii Duchownéj Rzymsko-Katolickiéj; X. Jakób Mikołaj *Lefranc* (Lefran) Prałat Archidyakon Katedry Włocławskiéj, Officyał Piotrkowski; X. Edward *Malczewski* Kanonik senior Kapit. Katedr. Włocławskiéj; X. Józef *Wysocki* Prałat, Dziekan Kollegiaty Kieleckiéj, Officyał Konsyst. Kieleckiego; X. Stanisław *Jundził* znakomity naturalista; X. Konstanty *Kamiński* Kanonik honorowy Kielecki, Proboszcz Glinojecki; X. Paweł *Redecki* b. Rektor Szkół Pijarskich, doczekawszy się obchodu 50-letniego Jubileuszu kapłaństwa; X. Waleryan *Strzeszewski* b. Rektor Szkół Pijarskich; X. Stanisław *Szanecki* Pleban w Bukownie; X. Ludwik *Ziemiański* Kanonik honor. Łęczycki, Proboszcz w Zbikowie; X. Damian *Dzieszkowski* Ex-prowincyał XX. Dominikanów, po 2ch prymicyach; X. Tomasz *Głowacki* Gwardyan XX. Franciszkanów w Kaliszu; X. Nepomucen *Parczyński* Sekretarz i Definitor Zgromadzenia XX. Paulinów na Jasnéj Górze w Częstochowie;

X. Stefan *Rostkowski* Dziekan Zgroma. XX. Benedyktynów w Pułtusku; X. Sergiusz *Eszert* Reformat. Kaznodzieja Niemiecki; X. Felix *Jerje* Kapucyn; X. Alexander *Tyliński* Augustyanin, i Wielebna Elżbieta *Miastkowska* Przełożona Sióstr Miłosierdzia w Kurozwękach.—Z wysokich Dygnitarzy i Urzędników: Jenerał Jazdy Xiążę *Wasilczykow* Prezes Rady Państwa; Rzeczywisty Radca Tajny Stefan Hr. *Grabowski*, Członek Rady Państwa, b. Minister Sekretarz Stanu Król. Pol.; Jan Nepom. *Wolicki* Radca Tajny Senator; Rzecz. Radca Stanu Franciszek *Jałowicki* Członek Senatu; Alexander Leliwa *Pruszak* b. Prezes Rady Departamentu Warszaws. za czasów Xięztwa Warszaws., Członek Kommissyi Umorzenia długu krajowego; Rzeczywisty Radca Stanu Baron *Rajski*; Członek Heroldyi Radca Stanu Michał *Sobieski*; Wiktor *Rembieliński* b. Senator Kasztelan.—Z Administracyi: Rzeczywisty Radca Stanu Alexander *Graybner*, Prezydent M. Warszawy; Adam *Gutmann* Radca Rządu Gubern. Lubelskiego; Ludwik Adam *Dmuszewski* Członek Rady Głównéj Instytutów Dobroczynnych i Dyrekcyi Rządowéj Teatrów; Felix *Moszyński* b. Sekretarz Jlny b. Rządu Gubern. Podlaskiego; Maxymilian *Jerzmanowski* Naczelnik Powiatu Rawskiego; Jan *Kozłowski* b. Kommissarz Powiatu Radzyńskiego: Klemens *Wroński* Naczelnik w Rządzie Guber. Płockim; Assessor Kollegialny Julian *Kaniewski* Prezydent miasta Częstochowy; Mat. *Kiślański* b. Naczelnik w Magistracie M Warszawy; Ignacy *Hincza* b. Oficer Kwatermistrz b. W. P., Inspektor Jlny Dróg i Mostów, w końcu Inżynier Gub. Płock.; Felix Maria *Boretti* Budowniczy Pałaców Cesarskich Łazienki i Belweder; Karol *Drac* Emeryt b. Urzędnik Poczt. — Z Sądownictwa: Wilhelm *Ziemięcki* Prezes Sądu Krymin. Gub Lubelskiéj.—Sędziowie Appellacyjni: Antoni Józef *Bądkowski* Radca Dyr. Gł T. K. Z., Jakób *Rutkowski*, Antoni Poraj *Pstrokoński*, Bernard *Smoleński*;—Sędziowie Pokoju: Walenty *Węgrzecki* w b. Powiecie Rawskim, Tomasz Lubicz *Gościcki* w b Powiecie Płockim, Kajetan *Wiczewski* w Okręgu Biebrzańsk m, Jan *Duczyński* i Józef *Rostropowicz* Sędziowie Trybunału Handlowego Radca Kolleg. Alex. *Tański* Sędzia; Hyacynt *Idziński* b. Radca Prokuratoryi; Klemens *Urmowski* Pisarz Sądu Pol. Popr. Pow. Warszawskiego; Wojciech *Trojanowski* Rejent Kancel. Ziem. Gub. Warsz.—Z Skarbu Radca Koll. Mikołaj *Biernacki* Dyrektor Mennicy; Józef Dosługa *Majewski* b. Naczelnik Komory Wodnéj w Warszawie; Seweryn Skarbek *Słąnka* Referent K. R. P. i Skarbu: Jan *Szulc* Nadleśniczy Leśnictwa Sierpec.—Z Towarzystwa Kred. Ziems., Franciszek *Dobrski* Radca Dyr. Szczeg. w Kaliszu; Ignacy *Grzybowski* Naczelnik Sekcyi w Dyr. Głównéj.—Z Wydziału Naukowego: Samuel Bogumił *de Linde*, i Radca Stanu Antoni *Hlebowicz* Wizytator Szkół, Członkowie Rady Wychowania Publicznego; Kajetan *Garbiński* Dr. filozofii, b. Dyrektor Szkoły polit. i Prof. Uniw.—Z Wydziału Lekarskiego: Dr. *Dieffenbach* Członek Warsz. Tow. Lekarskiego; Rzecz. Radca Stanu Dr. Medycyny Baron Piotr *Florio*; Jakób *Kozłowski* Lekarz Powiatu Wieluńskiego, i Ignacy *Banackiewicz* Doktor w Kaliszu. Alexander *Stroński* Dyrektor Instytutu Wód Mineralnych Dr. Struve.— Z wojska Cesarsko-Rossyjskiego: Jenerał Leytnant Fedor *Kappel* Naczelnik Sztabu Inżenierów armii czynnéj i Członek Zarządu drogi żelaznéj Warsz: Wied.; Jenerał-Major *Moraczyński* Zastępca Naczelnika Wojennego Gub. Lubelskiéj; Jenerał-Major *Wendorf*; b. Jenerał Major *Wolframsdorf*; Pułkownik Maciej Rawicz *Dembiński* b. Dowódzca 3 pułku Strzelców konnych b. W. P.; Pułkownik Inżynierów Jan *Dehn*; Franciszek *Dyski* Major Dowódzca oddziału Inwalidów z Polskich Weteranów w Gub Lubelskiéj; Ludwik *Czekierski* Porucznik.—Z b. Wojska Polskiego: Stanisław Baron *Klicki* b. Jenerał Dywizyi; Jan *Tomicki* Jenerał brygady; b. Pułkownicy: Stan. Baron *Dulfus*, Wiktor *Roman*, Mikołaj *Rouget*, Jan *Szemesler* (przeżywszy lat 96); b. Podpułkowni: Jan Nepom *Płonczyński*, Kazimierz Korwin *Szymanowski*; Majorowie: Antoni *Kirkor*, Józef Kalasanty *Korycki*, Hippolit *Przechadzki*; b. Kapitanowie: Kazimierz Kolonna *Walewski* Kap. Gwardyi, Karol *Hertyk* Kap. artylleryi za Xięztwa Warszawskiego, b. Radca Wojew. Augustows.; Józef *Kondracki*, Ignacy *Lulewicz*, Adam *Müller*, Józef *Szostakowski*, Felix *Tykiel*. b. Officerowie: Antoni *Borysławski*, b. Adjutant Xięcia Józefa Poniatowskiego; Józef *Bogdaszewski*, Maciej *Kiedrzyński*, Antoni Barnaba *Niniewski*, Przemysław Hr. *Potocki*, Wawrzyniec *Piegłowski*, Stanisław Gryff *Paciorkowski*, Józef *Pietrusiński*, Ignacy *Regulski*, Patrycy *Rogoziński*, Stanisław *Sąchocki*, Alexander Korwin *Szymanowski*, z Sztabu Marszałka Davoust, póżniéj Radca Kom. Centr. Likwidacyjnéj — Z Administracyi Wojennéj: Mateusz *Zeitheim* b Szef Biura b. Kommissyi Rząd. Wojny, Ignacy *Baranowski* b. Szef w Wydziałach K. R. Wojny. — Z znakomitych obywateli: Stanisław Hr. *Poniński* b. Marszałek Sejmu W. Xięztwa Poznańskiego; Józef Hr. *Dzieduszycki*; Rudolf *Ciechanowiecki* Marsz. Szlachty Powiatu Lepelskiego w Gub. Witebskiéj; Karol *Nowakowski* b. Radca honor. b. Dyrekcyi Jlnéj Tow. Ogniowego; Wojciech Korabita *Ostrowski*; Józef *Polkowski* b. Komornik Ziemi Liwskiéj; Ludwik Baron *Rastawiecki*; Jan Nepomucen *Rostworowski*; Walenty *Zalewski* były Sędzia Sądu granicznego appellacyjnego Gubernii Podolskiéj; Alexander *Targoński* były Radca Wojew. Podlaskiego; Karol Fryd. *Minter* obyw. tutejszy; Jerzy *Kirkow* kupiec i obyw. tutejszy; Michał *Zienkecki* dziedzic dóbr Strzeszkowic, w wieku lat 96; Andrzej *Łada* Senior Archikonfraternii Literackiéj.—Z najdłużéj żyjących: Józef *Rzepieliński* lat 110 liczący, i Michał *Dobiński* zmarły w *Płocku* w wieku lat 103½. — Z dam znakomitych: Magdalena z Hr. Raczyńskich Xiężna *Lubomirska*; Teressa z Xiążąt Lubomirskich Xiężna *Jabłonowska*; Marya z Xiążąt Czartoryskich Hrabina *de la Roche Pouchin de Rochefort Saint-Louis*; Izabella z Xiążąt Lubomirskich Hr. *Cetnerowa*; Teressa z Xiążąt Lubeckich Hr. *del Campo Scipion*; Anna z Hr. Ożarowskich Jenerałowa *Czerewin*; z Baronów Medem Jenerałowa *Hurko* Senatorowa; Anna z Rostworowskich Baronowa *Kobylińska*; Józefa z Czyżewskich *Koźmianowa*; Wiktorya z Kossowskich *Karska*; Pulcherya z Antonowiczów Pułkownikowa *Krasnodębska*; Zofia z Hr. Giżyckich Hr. *Łubieńska*; z Karskich *Łabęcka*; Antonina z Kietszonów Jenerałowa *Łaszewska*; Idalia z Hauków *Otto*; Tekla z Górskich Jenerałowa *Pawłowska*; Łucya z Hr. Wodzickich Hr. *Przerembska*; Wiktorya z Wiśniewskich *Prendowska*; Teressa z Gaszyńskich *Prażmowska*; Katarzyna z Jackowskich *Pstrokońska*; Elżbieta z Zaboklickich Pułkownikowa *Puszet*; Emilia z Schmidtów Pułkownikowa *Rossmann*; Róża z Skórkowskich Lubicz *Sadowska*; Joanna Hrabianka *Tarnowska* Kasztelanka Konarska; Tekla z Humnickich Pułkownikowa *Terlecka*; z Hr. Tołstojów Jenerałowa *Włodek*; Konstancya *Włodek*, siostra Jenerała-Adjutanta Włodka; Joanna *Wągrodzka* Kanoniczka Warszawska; z Tremonów Szambelanowa *Wyżewska*.—Nie możemy pominąć wspomnienia osób, których strata tak ogół jak i pojedyncze familie obchodzić może, jako to: Jana *Majorkiewicza* niepospolitych zdolności Literata; Jana Nepom. *Głowackiego* Professora rysunków w Liceum Krakowskiem, którego prace (pejsaże) były tu na wystawie tylekroć sprawiedliwie cenione; Fryderyka Krzysztofa *Dietrich* artysty sztuki rytowniczéj; nadto Nepomuceny z Żółkowskich *Kosteckiéj*, ulubionéj i pełnéj talentu Artystki dramatycznéj; Wojciecha *Aszpergera* b. Artysty dramatycznego

Sceny Warszawskiéj; Jana *Krzesińskiego* Artysty dramatycznego emeryta, i Emilii *Kozieradzkiéj* Artystki opery.

Otoż w tych szczupłych ramach usiłowaliśmy skreślić potoczne życie *Warszawy* i kraju tutejszego. Podaliśmy fakta, pozostawiając każdemu pole do rozważania ich i wyrobienia samoistnego o nich sądu. Mędrzec, a tego tytułu nikomu odmówić nie można kim kolwiek zdrowy sąd, wolny od uprzedzeń i namiętności, kieruje, mędrzec mówimy, spoglądając na te koleje postępu ogólnego, w którym łzy rodzinne i chwilowe przeciwności obok uciech i powodzenia, tak ważną w życiu familijném odgrywają rolę, w którym dobroczynne usiłowania w wyrwaniu ofiar niedoli i zapewnieniu materyalnego bytu osierociałych członków społeczeństwa jednoczą się wżyciu publiczném z bezustannem dążeniem rozwinięcia moralnéj jego i umysłowéj strony, mędrzec powtarzamy, spokojném spogląda okiem na ten wir odwieczny, na ten pozorny zamęt, którego wszystkie żywioły potężna ręka OPATRZNOŚCI spaja i jednoczy w téj jednéj wielkiéj myśli poddania się Woli PRZEDWIECZNEGO i szukania źródeł życia za obrębem ziemskiego świata. Tu pole tylko, tam plon. Że pojęcia takowe tém mocniéj wyrobił w nas widok ledwo co zawartego grobowca, który przyjął szczątki sędziwego i godnego czci Męża co obok poświęcenia się dla dobra ludzkości powodowany zamiłowaniem pracy i prawych dążności, przeprowadził przez lat tyle niniejsze *pisemko*, temu żaden z zacnych Czytelników naszych nie zdziwi się. Przeraził nas zgon Jego, ale nie zraził. Silni piękną spuścizną przykładów które nam zostawił, ufni że prawda i prostota trafiają również do wykształconych umysłów jak do najskromniejszych pojęć, licząc nareście na wypróbowane współczucie społeczności tutejszéj i dla zmarłego L. A. *Dmuszewskiego* i dla *Kuryera Warszawskiego*, w którym tak gorąco odżyć pragnął, postanowiliśmy tym samym trybem postępować, tym samym językiem przemawiać, boć wola Jego dla nas świętą być powinna, a spełnienie jéj będzie dla nas najgorętszém życzeniem i obowiązkiem. Szczęśliwemi, stokroć szczęśliwemi nazwiemy się, jeśli doprowadziwszy pisemko niniejsze do dnia 31 *Grudnia* 1848 *roku*, zdołamy nie dać zapomnieć Czytelnikom naszym, nie tylko że żył, ale że i żyje ciągle L. A. *Dmuszewski* w *Kuryerze Warszawskim*.

W odwiecznym życia ludzkiego odmęcie,
Grób chłonie ludzi, nikną pokolenia;
Tylko myśl prawdy i cnót się nie zmienia
Tych drogich podań dochowujmy święcie!
Bodajby myśl ta co lat szereg długi
Temu *skromnemu Pismu* przyświecała,
Myśl skromnych uciech i bliźnich przysługi,
Ludwiku, pod Twym Cieniem, *wiek* się przechowała.
Wy zaś co pamięć *Jego* macie w cenie,
Wasz *Kurjerkowi* niechaj wzgląd zajaśni
A on jak *Fenix* starożytnéj baśni
W własnych popiołach znajdzie odrodzenie!—

Jutro, jako w dzień 1 Stycznia, w Kościele XX. *Karmelitów* na Krak: Przedmieściu, obchodzoną będzie uroczystość IMIENIA JEZUS, Nabożeństwem, z wystawieniem N. Sakramentu, Kazaniami i Procesją, z odśpiewaniem Ewangelji.— Tegoż dnia uroczystość obchodzoną będzie również solennie, w Kościele PP. *Sakramentek*.

N. PAN, nadać raczył dnia 22 Listop: (4 Grud:) r. b. P. Maciejowi *Muszyńskiemu*. Naczelnikowi Sekcji w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, tytuł Referendarza Stanu.

Wspomnieliśmy wczoraj, że ostatnim z ziomków posiadających dawny Order *Złotej Ostrogi*, teraz na Order S. Sylwestra zamieniony, był X. Infułat *Osiński*. Dziś dodajem, że jednym z rodaków, którzy pierwsi nowym Orderem Sgo Sylwestra ozdobieni zostali, iest P. Xawery *Kaniewski*, Profesor Malarstwa w Warszawskiej szkole Sztuk pięknych.

Nabożeństwo za duszę ś. p. Mateusza Michała *Zrazowskiego*, Obywatela tutejszego, którego pogrzeb dzisiaj nastąpi, odbędzie się w Kościele XX. *Kapucynów* nie dnia 3go, ale 14go Stycznia r. p.

Urszula *Chróstowska*. lat 63 wieku licząca, Kanoniczka, w domu pod Nr 464/5 onegdaj zmarła.

Karolina z Swierzbińskich *Papłońska*, Żona Profesora, przeżywszy lat 23, wczoraj rozstała się z tym światem. Pozostały Mąż zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na exportację zwłok Jej, jutro o godz: 3ej po południu, z domu N° 1259 przy ulicy Nowy-Świat, na smętarz Powązkowski.

JW. Radca Tajny, Senator, Antoni *Potocki*, wrócił do Warszawy z Gubernji Kijowskiej.

Biuro Warszaws: Ober Policmajstra. — Podaje się do wiadomości Publicznej, że podług doniesienia Starszych zgromadzenia Mydlarzy, sprzedaż świec łojowych w mieście tutejszem odbywać się będzie tak jak dawniej, to jest po 14 kop. sr. za funt.

W celu uwolnienia się od przesyłania biletów winszujących w dzień *Nowego Roku*, przy oświadczeniu najszczerszych życzeń i powinszowań wszystkim Przyjaciołom i Znajomym, niżej wymienione Osoby, złożyły wczoraj w Redakcji Kurjera, dla ubogich pod opieką Tow: Warsz: Dobrocz: zostających, następujące kwoty: JWW. i WW. Jenerał Jazdy *Rożniecki*, zł. 20; Jenerał-Lejtnant *Tutczek*, Komend: M. Warszawy zł. 30; b. Jenerał Lejtnant, Xawery *Kossecki*, zł. 20; Radca Tajny, Senator *Fanschawe* (Fencz) z Żoną, zł. 20; Jenerał Lejtnant *Read*, zł. 30; b. Jenerał Lejtnant, Senator *Kurnatowski*, zł. 20, (kwota złożona w Sklepie Rozmaitości M. Konopackiego); Referendarz Stanu Szambelan Fr: *Skibicki*, zł. 20; Xawery *Kaniewski* Członek Petersburgskiej Akademji Sztuk Pięknych zł. 20; Radca Tajny, Senator, Mateusz *Lubowidzki*, zł. 20; Radca Tajny, Senator, *Nowicki*, zł. 20; Rzeczywisty Radca Stanu *Łęski*, zł. 40; Rzeczywisty Radca Stanu, M. *Rościszewski*, Członek Senatu zł. 20; Rzeczywisty Radca Stanu *Hilferding*, zł. 20; Rzeczywisty Radca Stanu *Łaszczyński*, Gubernator Cywilny Warszawski, zł. 20; Hra: August *Potocki*, zł. 40, (kwota złożona w prost Tow: Warsz: Dobroczynności); Stanisław *Mackiewicz*, Naczel: Adm:

Okręgu N: W. zł. 6 gr. 20; Radca Stanu J. *Lubowidzki*, zł. 20; Olga z Brzozowskich *Kossecka*, zł. 20; z Orłowskich Marszałkowa *Brzozowska*, zł. 20; Podpułkownik *Wogak*, Dyr: Kom: kwaterniczej M. Warsz: zł. 10; Podpułkownik *Szwejkowski*, zł. 10; Wojciech *Jarociński*, zł. 15; August *Rychter*, zł. 10; Bankier Mathias *Rosen* z Żoną zł. 25; Dr. T. *Heinrich*, Członek Rady Lekarskiej zł. 10. W tymże celu złożyli: dla Osierociałych wychowańców starszych płci męzkiej Tow: Dobroczyn:, Doktor E. *Mylo*, zł. 5; na przyodzienie biednych osób w Sali zimowej przy Szpitalu *Dzieciątka Jezus*, W. Ign: *Kordaszewski*, zł. 5; dla kaleki w domu Elerta, i dla sparaliżowanego *Pętkowskiego*, b. Podoficera Dywizjonu Warsz: Żandarmów, Pułkownik *Rudzewicz*, Dowódzca tegoż Dywizjonu, zł. 20, w połowie to jest po zł. 10 dla każdego z tych nieszczęśliwych; dla Instytutu moralnie zaniedbanych dzieci, Radca Dworu Stan: *Gutowski*, zł. 6 gr. 20; dla Instytutu Śgo Kazimierza, Rzeczywisty Radca Stanu *Muchanow*, zł. 100; na Sztachety przed Kościołem PP. *Wizytek*, Pułkownik Inżenierów, J. *Smolikowski*, zł. 13 gr. 10; *idem* C. zł. 2.

S. złożył w Redakcji Kurjera złp. 33 gr. 10, dla Sierot u Śgo Kazimierza, aby modlili się na intencję składających ofiary na odnowienie sztachet przed Kościołem PP. *Wizytek*.

Od W. G. R. przesłano do Redakcji Kurjera zł. 10, na Instytut moralnie zaniedbanych dzieci, z tych rs. 1 pochodzi od A. L., a kop. 50 od K. K. — Na tenże cel złożono u nas także zł. 4 gr. 10 zebrane w gronie familijnem w domu na *Nowym-świecie*, po odczytaniu artykułu z *Gazety Warszawskiej* pod tytułem »Ludwik Adam Dmuszewski.” — Nadto złożono w Redakcji Kurjera od S. P. zł. 6 gr. 20 na sztachety przed Kościołem Panien *Wizytek*; Bezimiennie zł. 5 na pierniki dla dzieci w Sali Ochrony na Nowem-mieście, a od B. O. zł. 4 na drzewo dla ubogich.

Szczególnością już było, że miesiąc *Listopad* tegoroczny, minął *bez śniegu*; szczególniejszem jest jeszcze, żeśmy doczekali się dziś dopiero tego nieodzownego akompaniamentu zimy.

Postanowiona Taxa Chleba i Mięsa na m. Styczeń 1848 r.— Bułka mątowa za k. 1½ (gr.3), ma ważyć łut: 6; Bułka z mąki pośledniejszej za k. 1 (gr. 2), ma ważyć łut: 9; Bochenek chleba żytniego pytlowego, oraz z mąki młyna parowego za k. 2½ (gr. 5), ma ważyć funt 1; za k. 5 (gr. 10), ma ważyć funtów 2; za k. 10 (gr. 20) funtów 4; Bochenek Chleba razowego za k. 2½ (gr. 5) funt 1 łut: 11; za k. 5 (gr. 10) funt: 2 łut: 22; za k. 10 (gr. 20) funt: 5 łut: 12. — Funt mięsa wołowego kop. 6½ (gr. 13); krowiego lub z bukatów, k. 6 (gr. 12); funt polędwicy k. 13 (gr. 26); funt wieprzowiny ze skórą kop. 6 (gr. 12); schabu kop. 5½ (gr. 11); cielęciny k. 6½ (gr. 13).

Wyszło z drukarni St: Strąbskiego nowe dziełko Stanisława *Jachowicza*, pod tytułem: *Zabawka abecadłowa*. Cena zł. 1.

Dnia onegdajszego o godz: 6ej wieczorem w domu pod Nr 372 przy ulicy Krakows:-Przedmieście, przybyły tam Andrzej *Piotrowski*, lat 67 wieku liczący, utrzymujący się z jałmużny przez Tow: Dobroczynności udzielanej, pod Nr 2731 zamieszkały, wypadłszy z okna ganku 3go piętra, życie utracił. Śmierć jego jak wnosić można, nastąpiła z nieostrożności. (G. P.)

Dramat *Chata w zaroślach*, przedstawiona wczoraj po raz pierwszy w Wielkim Teatrze, ciągłym a nader zawikłanym interesem zajmował zebraną Publiczność, i chociaż nie ma w nim ani trucizn, ani morderstw, przecież ma mnóstwo scen nieprzewidzianie efektowych. Kto zna utwory *Frederyka Soulié*, ten przyzna zapewne, że w wynajdywaniu podobnych sytuacji, jest on prawdziwym mistrzem; nie braknie mu również na scenach rzewnych i tkliwych, które tak często wywoływały oklaski. Wartość tego dzieła bez zaprzeczenia podniosła gra naszych Artystów; dowodem tego jest, że przywołano w ciągu przedstawienia JPanią *Śliwińskę* 2-kroć, JPanią *Komorowskę* 7-kroć, JPannę *Strzelbickę* 2-kroć, JPP. *Jasińskiego* 5-kroć, *Komorowskiego* 4-kroć, *Królikowskieego* 7-kroć, *Chomanowskiego* 2-kroć i *Stolpego*; oprócz tego po 2-kroć Wszystkich.

Wiadomość o cenach targowych, praktykowanych po Miastach w Gub: Warszawskiej, w m. *Gombinie*, w d. $^{12}/_{24}$ b. m., korzec pszenicy rs. 4 k. 5, żyta rs. 3 k. 45, jęczmienia rs. 2 k. 55, owsa rs. 1 k. 5, grochu rs. 3 k. 60, kartofli rs. 1 k. 20; w m. *Częstochowie* od d. $^{8}/_{15}$ i $^{10}/_{22}$ b. m., pszenicy rs. 5 k. 40, żyta rs. 3 k. 90, jęczmienia rs. 3 k. 60, owsa rs. 1 k. 65, grochu rs. 5 k. 70, kartofli rs. 1 k. 50; w m. *Piotrkowie* w d. $^{7}/_{19}$ b. m., pszenicy rs. 4 k. 95, żyta rs. 3 k. 60, jęczmienia rs. 3 k. 7½, owsa rs. 1 k. 35, grochu rs. 4 k. 35, kartofli rs. 1 k. 30; w m. *Kaliszu* w d. $^{2}/_{14}$. $^{4}/_{16}$ i $^{9}/_{21}$ b. m., pszenicy rs. 5 k. 5½, żyta rs. 3 k. 70½, jęczmienia rs. 3 k. 5½, owsa rs. 1 k. 35½, grochu rs. 5 k. 3½, kartofli rs. 1 k. 72.

Dnia 19 Grudnia r. b. w Gubernji Radomskiej, w dobrach dziedzicznych Zakrzów Kościelny, przeniosła się do wieczności Marja z Skarzyńskich *Suska*, w 25 roku życia. W dniu 22 b. m. odbyła się exportacja do miejscowego Kościoła, a nazajutrz żałobne Nabożeństwo i odprowadzenie szanownych zwłok na smętarz grzebalny. — F. S.

Z Petersburga $^{9}/_{21}$ *Grud:*.— N. CESARZ Najwyżej rozkazać raczył: Aby w korpusie Inżenjerów ko-

munikacji dróg, na wzór korpusu Inżenjerów polowych i Osiedleń wojskowych, stopnia Majora nie było, a Kapitanów awansować odtąd na Podpułkowników. — Z powodu wysłania do Egiptu południowego i ościennych krain Podpułkownika *Kowalewskiego*, Towarzystwo Jeograficzne, pragnąc korzystać z nastręczającej się sposobności zebrania o tych krajach wiadomości pożytecznych, wyjednało, przez pośrednictwo P. Kanclerza Państwa, Najwyższe zezwolenie na wyprawienie z P. *Kowalewskim* Magistra *Cienkowskiego*, w celu poszukiwań naukowych. P. Cienkowski otrzymał, na tę podróż, zasiłek pieniężny, od Cesarskiej Akademji Nauk, Ogrodu Botanicznego i Towarzystwa Jeograficznego Rossyjskiego. Towarzystwo Jeograficzne poruczyło mu, aby z własnych postrzeżeń, jakie będzie mógł uczynić, z wybadania krajowców i z dzieł znakomitszych podróżopisarzy, przygotował jeograficzne opisanie Nilu, od jego źródła aż do ujścia, tudzież etnograficzny opis mieszkańców nadbrzeżnych. Praca P. Cienkowskiego, obejmując wszystkie najnowsze o tym kraju wiadomości, mogłaby posłużyć za dodatek do wybornego Rittera opisu, zawartego w jego Jeografji Afryki, i miałaby wielką wartość, tak dla Rossjan, jako i dla cudzoziemców.

Anglja. — Królowa wdowa podarowała bardzo piękną karetkę dla Xcia *Walji*, oraz trojga jego rodzeństwa. Jeden lub para kucyków służą do zaprzęgu tej karetki. — 20go b. m. odbyła się w ministerstwie spraw zagran: kilkogodzinna narada ministerjalna. — Wniosek względem przypuszczenia Izraelitów do Parlamentu, spowodował spory bardzo żywe. — P. Joao *das Santas Silva* przybył do Anglji, celem zaciągnienia pożyczki dla Banku w Lisbonie.

Francja. — Dwór od 20go b. m. zamieszkuje znowu pałac Tjulerji. Król przyjmował tamże Lorda *Normanby*. Marszałek ieneralny *Sult* przybył także do Paryża. Prezes izby Parów Xżę *Pasquier* (Pakje) w tych dniach dał ucztę, na której znajdowali się PP. *Mole* i *Thiers*; gdy o tem doniesiono Panu *Guizot* (Gizo), tenże miał zawołać: »Zegary w pałacu Luxemburg śpieszą się zanadto.” — Listy prywatne z Oranu z dnia 10go b. m. nie donoszą nic pewnego o poddaniu się *Abdelkadera* Sułtanowi Marokanskiemu; głoszono nawet, iż tenże dalsze czyni uzbrajania. — Niejaki P. *Lavelle* zapozwał przed Sąd policji poprawczej Hrabiów *Larochejacquelin* (Laroszżaklę), *Mac Carthy* (Mak Kersy) i Pana *Moritseaux* (Moryso) o podstęp. Gdy powód nie stawił się, Sąd obwinionych uwolnił. — Mniemają, iż *Abdelkader* musi popaść w ręce wojsk marokańskich, w blizkości źródła *Zayo*. — Baron *Gros* były Poseł przy Rzeczypospolitej Granada, ma być mianowany Posłem w la Plata. — Poseł ang: w Szwajcarji, zawiązał częstą korrespondencję z Posłem francuzkim. — Szczątki sławnego mówcy *Mirabeau* (Mirabo), które na rozkaz *Marata* zostały zagrzebane w kąciku smętarzowym, zostaną uroczyście przeniesione na smętarz Pere la Chaise (Per la Szez), a miasto Paryż wzniesie im pomnik. — P. *Saint Marc Girardin* (Żyrardę) ma być mianowany Ministrem oświecenia, w miejsce Hrabiego *Salvandy*. — Zmarły Margrabia *Kastelllane* zapisał swojemu kamerdynerowi 300,000 fr. za pewne usługi; lecz spadkobiercy chcą testament obalić. — Statek Kalipsa zawiózłszy niedawno do wysp Huahine, Rajatei i Borabory, transport *flag niezawisłych* dla władzców tychże wysp, których nietykalność zawarowaną została układem między Anglją i Francją, doniósł, iż Królowa Rajatei *Arapaja*, ciotka Królowej *Pomare*, wzbraniała się przyjąć flagi, oświadczając, iż niczego nie chce od Francuzów, gdyż i bez nich jest niezawisłą. Do takiegoż oświadczenia skłoniła także swojego brata Króla Rajatei; zaś Król Borabory przyjął ofiarowaną mu flagę.

Niemcy. — Ażeby zarząd polityczny miasta Krakowa z Okręgiem postawić na równi, z porządkiem administracyjnym w innych częściach Monarchji Austrjackiej istniejącym, o ile to właściwe kraju tego stosunki teraz dozwalają, w skutek Najwyższego reskryptu J. C.K. Mości N. Cesarza *Austrjackiego* z d. 29 Września r. b., ustanowionym został dla miasta Krakowa i jego okręgu, Urząd Cyrkularny, który z dniem 1 Stycznia 1848 r., działalność swoją rozpocznie. Z dniem zaprowadzenia tego Urzędu, dotychczasowa czynność tymczasowej Rady Administracyjnej ustanie. — Na posadę Starosty Cyrkułu w Krakowie, mianowanym został Baron *Krieg de Hochfelden*, dotychczasowy Starosta Cyrkułu Stanisławowskiego. — Były Prezes szwajcarskiego związku odosobnionego P. *Siegwart Müller*, 18go b. m. przybył do Bozen. — Xżę Fryderyk *Hohenzollern Hechingen*, austr: Feldmarszałek Porucznik, urodzony 3go Listopada 1790 r., umarł u węgierskich wód Poestyen. — Były Władzca serwski Xżę *Michał Obrenowicz*, otrzymawszy pozwolenie od Porty, wyjedzie do Petersburga.

Turcja. — Przyboczny Lekarz Sułtana Doktór *Spitzer*, który bawił przez kilka miesięcy za urlopem w Wiedniu, wrócił do Stambułu; nazajutrz był przyjmowany u Sułtana. — Wezwano tłumaczów z poselstw zagranicz:, na naradę w ministerstwie handlu, w obec *Rizy* Baszy. Przedmiotem narady, było zaprowadzenie handlowego Trybunału.

Włochy. — Zmiany w składzie neap: ministerstwa zostały znowu zawieszone.

Rozmaitości. — Pewny Krawiec zagrani: miał raz

okropny sen. Śniło mu się, że był na sądzie ostatecznym, i z obawą oczekiwał wyroku jaki nań zapadnie. Wtem znagła niewidzialna ręka rozwinęła przed jego oczami ogromną różnobarwną chorągiew, złożoną z rozmaitych resztków sukna i materji, które sobie w ciągu życia poprzywłaszczał, i w tejże chwili będąc rzuconym w otchłanie piekła, ocknął się pełen strachu zimnym oblany potem. Sen ten uważał on jako przestrogę niebios, i postanowił już odtąd sumiennie odrabiać powierzone mu roboty. Pragnąc atoli wytrwać w swem postanowieniu, prosił swych chłopców, ażeby ilekroć razy brałaby go pokusa, przypomnieć mu zechcieli o chorągwi. Tak kilka dni ubiegło. Nareszcie pewnego poranku zapomniawszy już sen i swoje postanowienie, zaczął on odrzynać dla siebie łokieć bardzo pięknego sukna, które mu danem było na zrobienie płaszcza; gdy wtem chłopcy krzyknęli mu: »Panie, a chorągiew?...” »Uspokojcie się, odrzekł krawiec, właśnie że takiego sukna nie było wcale w chorągwi.” — Wieśniaczka uskarżała się przed Wójtem, że ją mąż bardzo bije. Wójt zawołał więc chłopa, udzielając mu surowe napomnienie. Chłop uniewinniał się jak mógł, twierdząc, że wprawdzie niekiedy bije żonę, kiedy co przeskrobie, ale nie kijem tylko chustką. Posłyszawszy to Wójt, złajał wieśniaczkę, że z kłamliwemi skargami napróżno przychodzi. »A łotr! zawołała wieśniaczka, a dyć Panie Dobrodzieju, on żadnej chustki nie ma, i zawsze ręką nos uciera, i tą też ciężką chustką zwykł on mnie w gniewie okładać.”

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Chrzanowski Tade: Porucz: z Rossji; Grotus Hen: Ob: z Czarnogłowia; Haubi Alfons Oby: z Szwajcarji; Iżycki Józ:, i Jarocki Fran: Oby: z Krzesłina; Laskowski Maxym: Kup: z Radomia; [illegible] Józ: Oby: z Zalesia; Szczurski Konrad Oby: z Rępna; Szczerbiński Józ: Radca Stanu z Michrowa; Swidziński Napoleon Oby: z Gardzienic. (G. P.)

DONIESIENIA.

W d. [illegible] b. m. między godziną 8 a 9tą rano, w przechodzie przez ulicę Marszałkowską, Saski Ogród, ulicą Żabią, do Biura Kom: Rząd: Przych. i Skarbu, zgubioną została PIECZĘĆ urzędowa [illegible]. Łaskawy Znalazca raczy ją oddać pod Nr [illegible] przy ulicy Marszałkowskiej, do Gospodyni domu, gdzie stosowną otrzyma nagrodę.

Dnia 25 b. m. zgubioną została KSIĄŻKA od nabożeństwa, cała pisana, w oprawie czarnej, z złotemi literami [illegible], w Kościele Sgo Krzyża; upraszą się łaskawego Znalazcę, o oddanie pod Nr 39[illegible] przy ulicy Krako: Przedm:, do W. Józefowicza.

Dnia 26 b. m. w Łazienkach P. Sitkiewicza, zostawioną została [illegible] OBRĄCZKA [illegible] na stoliku, na której w środku znajdują się [illegible] i rok 1840. Ktoby na przypadek z osób później do tejże Łazienki przybyłych, rzeczoną Obrączkę spostrzegł i takową dotąd przy sobie zatrzymał, raczy za stosowną nagrodą złożyć pod Nr 582 przy ulicy Długiej, na 2gie piętro od frontu, do Bakowskiego.

OBWIESZCZENIE

w przedmiocie wcześniejszego wylosowania Dowodów renty Kolei Żelaznej z Medyolanu do Como (Komo).

Poprzednio już doniósł podpisany C. K. uprzyw: Dom Handlowy, że Dom Bankierski **ARNSTEIN i ESKELES** w *Wiedniu*, za najwyższem pozwoleniem, na roczną rentę **84,000 Zł.** mon: konw:, ubezpieczoną mu na lat **40**, na najpierwszej hypotece, przez Przedsiębierstwo Kolei żelaznej z *Medyolanu* do *Como*(Komo), wystawił **144,000** Dowodów renty (Rentenscheine) podzielonych na **40** Seryj, każda Serja po 3,600 sztuk.

Podpisany Dom Handlowy podjął się rozdawnictwa tych Dowodów tak w kraju jakoteż za granicą, i ogłasza obecnie co następuje: — Gdy frekwencja w r. b. na otwartej już przestrzeni kolei żelaznej z *Medyolanu* do *Como*, znacznie wzrosła, pomieniony Dom Bankierski ARNSTEIN i ESKELES, widzi się w możności, pierwszy podział oznaczonej renty uskutecznić już w ciągu PIERWSZEGO PÓŁROCZA **1848**; przeto PIERWSZE WYLOSOWANIE 3,600 sztuk Dowodów renty zamiast d. 2go Stycznia 1849 roku, ODBĘDZIE SIĘ JUŻ NASTĘPNEGO **1**go LIPCA **1848** r.; 2go zaś Stycznia 1849 r., odbędzie się drugie ciągnieni 3,600 Dowodów renty, i tak dalej, bez żadnej zmiany w ogłoszonym planie ciągnień, następować będzie coroczni równe wylosowanie 3,600 Dowodów renty, aż do zupełnego wyczerpnięcia ogólnej liczby emissyjnej sztuk **144,000**.

Dom Bankierski ARNSTEIN i ESKELES, wypłaca wylosowane Dowody renty w MIESIĄC PO CIĄGNIENIU; zaś podpisany Dom Handlowy wypłaca je *natychmiast* gotówką, tylko za potrąceniem zwyczajnej stopy prowizyjnej (disconto). *G. M. Perissutti.*

C. K. uprzyw: Dom Handlowy w *Wiedniu.*

Wiedeń, w Grudniu 1847.

Dziś rano zimna stopni 7. Wczoraj w południe 6.

TEATR ROZMAITOŚ:. Dziś, 12ty raz *Betli.* 4ty raz *Pan Stefan z Pokucia.* i 127my raz *Nowy rok*, zakończony stosownemi śpiewkami. — Jutro, 24ty raz *Pan Jowjalski.*

TEATR WIELKI. Jutro, 2gi akt *Łucji z Lamermoru*, i 11ty raz *Hrabina* i *Wieśniaczka.*

Dziś kończy się Prenumerata Kwartalna na **KURJERA WARSZAWSKIEGO.**

KONIEC ROKU 1847.